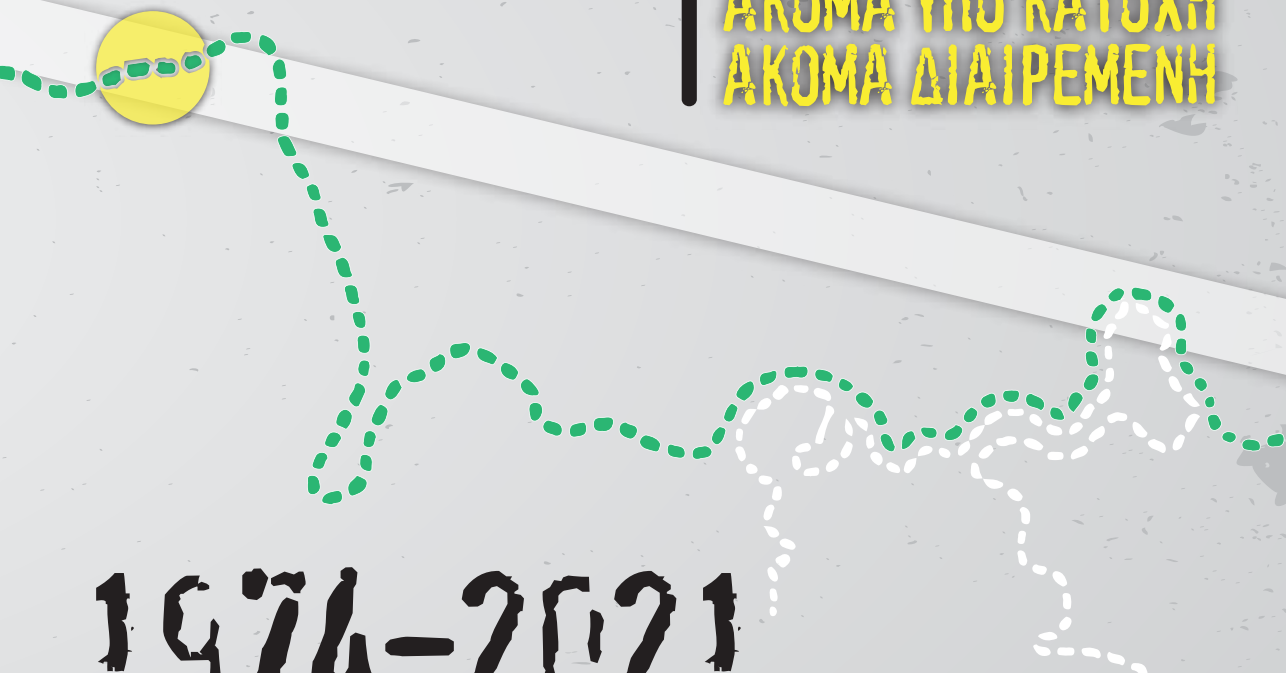

ΚΥΠΡΟΣ

ΑΚΟΜΑ ΥΠΟ ΚΑΤΟΧΗ
ΑΚΟΜΑ ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΗ

1974-2021

1974-2021

ΚΥΠΡΟΣ ΑΚΟΜΑ ΥΠΟ ΚΑΤΟΧΗ, ΑΚΟΜΑ ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΗ

Τον Ιούλιο του 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, παραβιάζοντας τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου. Πέρα από τον απέραντο ανθρώπινο πόνο και τις τεράστιες υλικές απώλειες που προκλήθηκαν, οι οδυνηρές συνέπειες της εισβολής και της επακόλουθης βίαιης διαίρεσης και στρατιωτικής κατοχής από την Τουρκία είναι ακόμα αισθητές, αφού:

- Επί 47 συναπτά έτη, συνεχίζεται η διά της βίας διαίρεση της Κύπρου και του λαού της.
- Πέραν του 36% του κυρίαρχου εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας εξακολουθεί να βρίσκεται υπό παράνομη στρατιωτική κατοχή από την Τουρκία, με την παρουσία χιλιάδων βαριά εξοπλισμένων τουρκικών στρατευμάτων να καθιστούν το κατεχόμενο μέρος της Κύπρου μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του κόσμου.
- 200.000 Ελληνοκύπριοι, περισσότεροι από το ένα τρίτο του συνολικού πληθυσμού, οι οποίοι εκδιώχθηκαν βίαια από το κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου αποτελούσαν το 70% περίπου του πληθυσμού, στερούνται ακόμα του δικαιώματος επιστροφής στα σπίτια και τις περιουσίες τους.
- Περισσότερα από 800 άτομα, πολίτες και στρατιώτες, είναι ακόμα αγνοούμενοι, καθώς η τουρκική πλευρά αρνείται να συνεργαστεί πλήρως για τη διακρίβωση της τύχης τους.
- Περίπου 400 Ελληνοκύπριοι και Μαρωνίτες, από τις 20.000 που αριθμούσαν στο τέλος Αυγούστου του 1974, παραμένουν εγκλωβισμένοι στα χωριά τους, που είναι ακόμα υπό κατοχή, ζώντας υπό συνθήκες καταπίεσης και στέρησης.
- Ο δημογραφικός χαρακτήρας και η πληθυσμιακή σύνθεση της Κύπρου έχουν αλλοιωθεί, λόγω της παράνομης μαζικής μεταφοράς εποίκων από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές καθώς και της μετανάστευσης χιλιάδων Τουρκοκυπρίων από το νησί μετά την τουρκική εισβολή. Ως εκ τούτου, οι Τουρκοκύπριοι είναι σήμερα πολύ λιγότεροι από τα στρατεύματα και τους εποίκους από την Τουρκία, αποτελούν δηλαδή τη μειονότητα στις κατεχόμενες περιοχές.
- Συνεχίζεται ο σφετερισμός ελληνοκυπριακών περιουσιών με παράνομες ανοικοδομήσεις σε ελληνοκυπριακή γη και οι παράνομες πωλήσεις περιουσιών Ελληνοκυπρίων που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους μετά την τουρκική εισβολή.

■ Ανεκτίμητοι εκκλησιαστικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί που ανήκουν στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά εξακολουθούν να κινδυνεύουν, ενώ πολλές εκκλησίες, μνημεία, κοιμητήρια και αρχαιολογικοί χώροι έχουν καταστραφεί, βεβηλωθεί ή λεηλατηθεί. Τα μνημεία στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου αποτέλεσαν στόχο μιας συνεχιζόμενης καταστροφής και περισσότερα από 60.000 αντικείμενα τέχνης έχουν μεταφερθεί λαθραία και πωλούνται παράνομα στο εξωτερικό. Περισσότερες από 550 εκκλησίες και μοναστήρια έχουν λεηλατηθεί, καταστραφεί ή βεβηλωθεί και πάνω από 20.000 εικόνες, ιερά σκεύη, ευαγγέλια και άλλα αντικείμενα έχουν εξαφανιστεί. Οι εκκλησίες έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, μουσεία, χώρους διασκέδασης, ξενοδοχεία, στρατόπεδα, αποθήκες, ακόμη και αχυρώνες, ενώ οι ανεκτίμητες εικόνες και τοιχογραφίες τους αφαιρέθηκαν και πωλήθηκαν παράνομα στο εξωτερικό.

Μια σειρά από ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και ψηφίσματα που υιοθετήθηκαν από άλλους διεθνείς οργανισμούς, εκφράζουν την παγκόσμια καταδίκη της τουρκικής εισβολής και συνεπειών της καθώς και των άλλων παράνομων ενεργειών της Τουρκίας εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέσω των ψηφισμάτων του ΟΗΕ απαιτείται, μεταξύ άλλων, ο σεβασμός της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, η ασφαλής επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και η διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων, καθώς και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων.

Στην απόφασή του για την 4η Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου κατά της Τουρκίας στις 10 Μαΐου 2001, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Τουρκία για συνεχείς παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Η εν λόγω απόφαση ενισχύθηκε από την ετυμηγορία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 12ης Μαΐου 2014, όταν το Δικαστήριο έκρινε ότι η Τουρκία πρέπει να καταβάλει στην Κύπρο €30 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι συγγενείς των αγνοουμένων και €60 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι της χερσονήσου της Καρπασίας.

Ένας νέος γύρος συνομιλιών για επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2013 και διεξήχθη, όπως όλοι οι προηγούμενοι γύροι, υπό την αιγίδα των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 11 Φεβρουαρίου 2014, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων υιοθέτησαν Κοινή Δήλωση στην οποία, μεταξύ άλλων, επιβεβαιώθηκε η βάση της διευθέτησης, δηλαδή η διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και στις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου. Επιβεβαιώθηκε, επίσης, ότι η όποια διευθέτηση θα πρέπει να διασφαλίζει το κοινό μέλλον όλων των Κυπρίων εντός της ΕΕ.

Από τον Μάιο του 2015 μέχρι τον Ιούνιο του 2017, οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν εντατικά και σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σημαντικό αριθμό θεμάτων. Δυστυχώς, η Διεθνής Διάσκεψη για την Κύπρο, που διεξήχθη στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας (28 Ιουνίου - 07 Ιουλίου 2017) και επικεντρώθηκε κυρίως στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων μετά τη διευθέτηση, κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα, λόγω της επιμονής της Τουρκίας να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στην Κύπρο, να διατηρήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και μόνιμη παραμονή στρατευμάτων στην Κύπρο μετά τη λύση.

Η Ατυπη Διάσκεψη της Γενεύης, συνήλθε στις 27-29 Απριλίου 2021, προκειμένου να διερευνηθεί το ενδεχόμενο εξεύρεσης κοινού εδάφους, ώστε να δοθεί η ευκαιρία επανέναρξης ουσιαστικών συνομιλιών με στόχο την αναζήτηση λύσης στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, των συμφωνιών κορυφής, και των κατά καιρούς συγκλίσεων. Ωστόσο, η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία, περιφρονώντας τον Καταστατικό Χάρτη, τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του ΟΗΕ, αξίωσαν πως η οποιαδήποτε διαπραγμάτευση θα έπρεπε να επικεντρωθεί στην αναγνώριση κυριαρχικών δικαιωμάτων της τουρκοκυπριακής κοινότητας και την επίτευξη λύσης που θα βασίζεται στην αναγνώριση δύο κρατών. Μια αξίωση που δεν είναι μόνο ενάντια στο διεθνές δίκαιο και τους όρους εντολής του ΓΓ, αλλά και ξεκάθαρα αντίθετη στη βούληση του Κυπριακού λαού. Με αποφασιστικότητα και τεκμηρίωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απάντησε στα όσα διαστρεβλωτικά επιχειρήσε να παρουσιάσει η τουρκική και τουρκοκυπριακή πλευρά, αποδεικνύοντας πως η ελληνοκυπριακή πλευρά διαθέτει όχι μόνο την πολιτική βούληση, αλλά και τη θέληση να εργαστεί προκειμένου να επιτευχθεί μια λύση που θα φέρει, επιτέλους, την ειρήνη και τη σταθερότητα στην Κύπρο και την περιοχή.

Αυτό που θέλω να επαναλάβω είναι ότι, ως μια Ευρωπαϊκή χώρα και με πλήρη σεβασμό προς τις αξίες και τις αρχές της ΕΕ και των ΗΕ, δεν υπήρξε ποτέ πρόθεσή μας, και ούτε θα υπάρξει, να στερήσουμε από τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας τα νόμιμά τους δικαιώματα, σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ και τον Καταστατικό Χάρτη των ΗΕ.

Πιστεύω, νοουμένου ότι δεν θα υπάρχουν ξένες παρεμβάσεις, ότι υπάρχει κοινό έδαφος μεταξύ των δύο κοινοτήτων, ώστε να επιτευχθεί λύση που θα πραγματοποιεί το όραμα του λαού μας να ζήσει σε μια Ευρωπαϊκή χώρα, αληθινά ανεξάρτητη και κυρίαρχη.

Μια χώρα ελεύθερη από ξένα στρατεύματα και επεμβατικά δικαιώματα, διασφαλίζοντας συνθήκες σταθερότητας για ένα ασφαλές, ευήμερο και ειρηνικό μέλλον.

Μια διευθέτηση χωρίς νικητές και ηττημένους, με πλήρη σεβασμό των ευαισθησιών και των ανησυχιών και των δύο κοινοτήτων.

Για ένα κράτος που πραγματικά να κυβερνάται από Κύπριους κι όχι ένα κράτος που να κυβερνάται από ξένους.

Πρόεδρος Αναστασιάδης
75^η σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών
Σεπτέμβριος 2020

